

Jakelussa mainituille

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN PÄÄTÖS ALUEIDEN KESTÄVÄN KASVUN JA ELINVOIMAN TUKEMINEN -MÄÄRÄRAHAN JA MYÖNTÄMISVALTUUDEN OSOITTAMISESTA MAAKUNTIEN LIITOILLE

Valtioneuvosto on 23.3.2023 päättänyt, asian oltua valmistavasti valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsiteltävänä, jakaa jäljempänä mainituille maakuntien liitoille, jotka toimivat alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021) 6 §:n 2 momentin mukaisina aluekehittämisviranomaisina, valtion vuoden 2023 talousarvion momentin 32.30.40 (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen, siirtomääräraha 3 v.) määrärahaa yhteensä 7 200 000 euroa ja myöntämismisvaltuutta yhteensä 12 500 000 euroa käytettäväksi valtioneuvostulain (688/2001) mukaisesti.

Määrärahan kohdentamista voidaan tarvittaessa muuttaa työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä. Määrärahan käyttöön liittyvät ehdot ovat päätöksen liitteenä.

Maakunnan liiton on varoja myöntäessään noudatettava kansallista lainsäädäntöä. Keskeinen säädös on valtioneuvostulain (688/2001).

Määrärahat maksetaan kertasuorituksena maakunnan liiton tilille. Maakunnan liitto vastaa em. tarkoitukseen kohdistetun tuen säädösten mukaisesta myöntämisestä, maksatuksista, seurannasta ja valvonnasta.

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan ja myöntämismisvaltuuden alueellinen jako

Päätöksellä jaetaan momentin 32.30.40 (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen) vuoden 2023 talousarvion määrärahaa 7 200 000 euroa ja myöntämismisvaltuutta 12 500 000 euroa.

Määrärahasta Etelä-Karjalan liitolle kohdennetaan 500 000 euroa itäisen Suomen elinvoimaa selvittäneen valtiosihteerityöryhmän esityksen mukaisesti matkailun tukemiseen Lappeenrannassa. Lisäksi Etelä-Karjalan liitolle kohdennetaan myöntämismisvaltuutta 12 500 000 euroa Kutilan kanavan rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Myöntämismisvaltuuden käytöstä aiheutuviin menoihin kohdennetaan Etelä-Karjalan liitolle määrärahaa 500 000 euroa.

Määräraha Etelä-Savon liitolle kohdennetaan 500 000 euroa itäisen Suomen elinvoimaa selvittäneen valtiosihteeriryöryhmän esityksen mukaisesti matkailun tukemiseen Mikkelissä.

Määräraha Pohjois-Pohjanmaan liitolle kohdennetaan 6 000 000 euroa Kalajoen Marinan vierassataman toteuttamiseen.

Määräraha Lapin liitolle kohdennetaan 150 000 euroa Utsjoelle suunniteltua Lohikeskusta koskevan selvityksen tekemiseen ja Pohjanmaan liitolle 50 000 euroa Söderfjärdenin maailmanperintöalue Meteorian kehittämiseen.

MAAKUNTA	TA 2023 32.30.40.5.	TA 2023 32.30.40.6.	TA 2023 32.30.40.7.	TA 2023 32.30.40.8.	YHTEENSÄ (määrä- rahat)	YHTEENSÄ (myöntämis- valtuus)
Etelä-Karjala (määräraha)	500 000		500 000		1 000 000	
Etelä-Karjala (myöntämis- valtuus)	12 500 000					12 500 000
Etelä-Savo			500 000		500 000	
Lappi				150 000	150 000	
Pohjanmaa				50 000	50 000	
Pohjois- Pohjanmaa		6 000 000			6 000 000	
					7 700 000	12 500 000

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Tiina Korhonen

Erityisasiantuntija

Helinä Yli-Knuutila

LIITTEET	LIITE 1 Varojen käytössä noudatettavat ehdot
JAKELU	Etelä-Karjalan liitto Etelä-Savon liitto Lapin liitto Pohjanmaan liitto Pohjois-Pohjanmaa liitto
TIEDOKSI	TEM Marjukka Aarnio TEM Jaana Ahlbäck TEM Tarja Pyöriä TEM Mikko Härkönen TEM Tapani Mattila TEM Petra Stenfors TEM Jukka Nummikoski TEM Taloushallinto TEM Sisäinen tarkastus

VN/7141/2023-TEM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

LIITE 1

VAROJEN KÄYTÖSSÄ NOUDATETTAVAT EHDOT

1. Ehtoja on noudatettava valtion vuoden 2023 talousarviosta myönnettävien momentin 32.30.40 myöntämisvaltuuksien ja määrärahojen käytössä. Ehdot ovat voimassa toistaiseksi aina kulloinkin voimassaolevassa muodossaan ja kunakin talousarviovuonna voimassa olevalla talousarviomomentilla.
2. Varoja saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) mukaisiin hankkeisiin ja hallinnointikustannuksiin jäljempänä mainituin rajoituksin ja ehdoin. Varat tulee käyttää VN/9981/2022-TEM-11 päätöksessä mainittuun tarkoitukseen. Lentoasemien ja lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoja ei katsota matkailun tukemiseksi.
3. Nämä ehdot koskevat maakuntien liittoja myös silloin, kun ne toimivat varojen käyttäjinä.
4. Kansallisista alueiden kehittämisen varoista myönnettävää tukea haetaan sähköisesti siihen tarkoitettuun järjestelmässä tai kirjallisesti maakunnan liiton vahvistamalla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava. Maakunnan liiton tulee valtionapuviranomaisena tiedottaa sopivalla tavalla mahdollisuudesta hakea valtionavustusta ja hakemismenettelystä sekä antaa tietoja valtionavustuksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä ja valtionavustuksen ehdoista, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta (valtionavustuslaki 9§).
5. Maakunnan liiton on huolehdittava, että hankehakemus sisältää ainakin seuraavat tiedot:
  - tiedot hakijasta ja hakijan organisaatiosta sekä hankkeen yhteyshenkilöistä;
  - hankkeen nimi, kuvaus hankkeesta ja hankkeen toteuttamisaika;
  - hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot, eri tahojen vastuu hankkeen toteuttamisessa ja rahoittamisessa sekä näihin liittyvät tarpeelliset sopimusjärjestelyt;
  - perustelut sille, miksi hanke on tarpeen ja kuvaus hankkeen tavoitteista;
  - kuvaus hankkeen suunnitelluista toimenpiteistä, tavoiteltavista tuloksista ja vaikutuksista;
  - hankkeen kustannusarvio;
  - hankkeen rahoitussuunnitelma;
  - kuvaus hankkeen tulosten hyödyntämisestä ja niistä tiedottamisesta;
  - selvitys siitä, miten hankkeen valmistelussa on otettu huomioon hankkeen kannalta merkityksellisten muiden hankkeiden tulokset;
  - selvitys hankkeeseen saadusta tai haetusta muusta rahoituksesta;
  - kuvaus siitä, miten hakemuksen kohteena olevan toiminnan jatkuvuudesta huolehditaan hankkeen päättymisen jälkeen, jollei jatkuvuudesta huolehtiminen ole toiminnan luonteen vuoksi tarpeetonta;
  - kuvaus hankkeeseen sisältyvistä kilpailutuksista, silloin kun kyseessä on hanke, joka sisältää investointeja
6. Mikäli hankkeeseen sisältyy investointi, on maakunnan liiton hankkeen rahoittamisen yhteydessä varmistuttava siitä, että investoinnin käyttö on sen valmistuessa tosiasiallisesti mahdollista. Maakunnan liiton tulee ennen rahoituspäätöstä selvittää käytön mahdollisuudet tai käytön mahdollistavat suunnitelmat. Maakunnan liiton tulee myös hankkeen jokaisen maksatuksen yhteydessä varmistua mahdollisen muun hankkeen edistymisestä suhteessa sen rahoittamaan hankkeeseen, jos rahoitettavan hankkeen käyttö on kytköksissä jonkin muun hankkeen valmistumiseen.
7. VN/9981/2022-TEM-11 päätöksessä tarkoitettu tuki ei saa kattaa hankkeesta aiheutuvien kustannusten täyttä määrää, ellei siihen ole erityistä syytä.

Kehittämishankkeessa tuen määrä on enintään 80 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, jollei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Investointihankkeessa ja

kehittämishankkeeseen sisältyvässä investoinnissa tuen määrä on enintään 70 prosenttia investoinnin hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

8. Maakunnan liiton on huolehdittava valtionavustuslain 15 §:n mukaisesti asianmukaisesta ja riittävästä valvonnasta hankkimalla myönnetyn tuen käyttö- ja seurantatietoja sekä muita tietoja samoin kuin tekemällä tarvittaessa tarkastuksia. Maakunnan liiton on tarkastettava sille osoitetun alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan käyttöä myös ulkopuolisten tarkastajien tekemillä tarkastuksilla. Erityisesti valvonnalla ja tarkastuksilla on varmistettava yhteishankkeiden asianmukaisesta toteuttamisesta. Vuosittain tehtävä tarkastussuunnitelma sekä tarkastusraportit on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon sekä sähköpostiosoitteella: aluekehitys.tem@gov.fi.
9. Maakunnan liiton on seurattava hankkeiden suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Mikäli tavoitteista jäädään olennaisesti jälkeen tai hanke ei muutoin etene hankesuunnitelman mukaisesti, on maakunnan liiton pyydettävä viipymättä tuen saajalta selvitys siitä, miten tavoitteisiin päästään ja tehtävä tarvittaessa hankesuunnitelman ja tukipäätöksen sisältöön tai rahoitusosuuteen vastaavat muutokset.

Maakunnan liiton on huolehdittava, että tuen saaja esittää valtionavustuslain 14§:ssä tarkoitetun selvityksen hankkeen toteuttamisesta seuranta varten.

10. Maakunnan liiton sisäisestä tarkastuksesta vastaavan yksikön tulee varmistaa, että päätöksentekoa koskevat hallintomenettelyt toimivat liitossa asianmukaisesti ja valtionavustuksen käyttö- ja seurantatiedot sekä muut tiedot ovat luotettavat (valtionavustuslaki 15 §).
11. Maakunnan liiton tulee ylläpitää joko erillistä kirjanpitojärjestelmää tai riittävää vakimuotoista kirjanpitoa kaikista tukitoimeen liittyvistä tapahtumista, jonka avulla voidaan laatia yksityiskohtaiset ja kattavat yhteenvedot kaikista tukeen liittyvistä suorituksista. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä siten kuin kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 9 ja 10 §:ssä säädetään.
12. Maakunnan liitto voi käyttää alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahaa liitossa tapahtuvaan ko. varojen hallintointiin kuten myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyviin välttämättömiin ja kohtuullisiin kustannuksiin. Määrärahalla ei kuitenkaan tule kattaa täysimääräisesti hallinnoinnista aiheutuvia kustannuksia. Maakunnan liiton on pidettävä tukitoimeen liittyvistä henkilöstökuluista seuranta, josta voidaan todeta palkka- ja muut kustannukset sekä alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan tuella liittoon palkatun henkilöstön määrä (htv). Maakunnan liiton tulee toimittaa hallintointiin liittyvä selvitys ja hallinnointikuluihin liittyvä erittely vuosittain tammikuun loppuun mennessä työ- ja elinkeinoministeriölle kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi sekä sähköpostiosoitteella: aluekehitys.tem@gov.fi.
13. Maakunnan liiton on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet valvonnan yhteydessä tai muutoin liiton tietoon tulleiden väärinkäytösten ja väärinkäytösepäilyjen selvittämiseksi ja lainvastaisesti maksetun tuen takaisinperimiseksi valtionavustuslain 21-23 §:n mukaisesti. Takaisinperittävälle määrälle on maksettava korkoa valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti ja päätöksessä on asetettava velvollisuus viivästyskoron maksamiseen valtionavustuslain 25 §:n mukaisesti.

Jos maakunnan liiton arvion mukaan varojen käytössä tapahtunut menettely voisi täyttää jonkin rikoslaissa rangaistavaksi säädetyn teon tunnusmerkistön, on maakunnan liiton myös ryhdyttävä toimenpiteisiin ja tehtävä tutkintapyyntö esitutkintaviranomaisille.

Maakunnan liiton tulee raportoida edellä mainituista toimenpiteistä työ- ja elinkeinoministeriölle viivytyksettä ilmoittamalla syy takaisinperintään sekä takaisinperittävän ja takaisinperityn tuen määrä ajantasaisine velallisuusluetteloineen. Raportit tulee toimittaa työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi sekä sähköpostiosoitteella:

aluekehitys.tem@gov.fi. Liitto voi käyttää tuensaajalta päätöksellä takaisinperityt varat uudelleen, jollei lainsäädännöstä tai työ- ja elinkeinoministeriön päätöksestä muuta johdu.

14. Maakunnan liitolle jaetuista varoista maakunnan liitolle mahdollisesti syntyvät korkotulot on käytettävä samaan tarkoitukseen kuin varsinaiset varatkin.
15. Maakunnan liiton tulee toimittaa valtionavustustoiminnan vähimmäistiedot Valtiokonttorille. Tiedon toimittamisvelvollisuus perustuu valtionavustuslakiin sekä asetukseen valtionavustustoiminnan tietovarantoon tallennettavista vähimmäistiedoista sekä valtionavustustietojen julkaisemisen ja käytön palvelussa julkaistavasta tietoaineistosta (1394/2022)
16. Maakunnan liiton tulee laatia vuosittain tammikuun loppuun mennessä tiivis yhteenveto edellisenä vuonna alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahalla rahoitetuista hankkeista sekä niiden tuloksista ja toimittaa se työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi sekä sähköpostiosoitteella: aluekehitys.tem@gov.fi. Työ- ja elinkeinoministeriö antaa tarkemmat raportointia koskevat ohjeet myöhemmin.
17. Työ- ja elinkeinoministeriön suhteesta maakunnan liittoon kansallisen alueiden kehittämisen varojen hallinnoinnissa sekä menettelytavoista erimielisyystapauksissa säädetään Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021, toimeenpanolaki) 12 §:ssä. Työ- ja elinkeinoministeriö voi asettaa varojen käytön sitovia ehtoja. Lisäksi ministeriö voi määrätä maakunnan liitolle *alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen* -määrärahasta maksetut varat kokonaan tai osittain takaisin perittäviksi, jos maakunnan liitto on käyttänyt varoja muuhun tarkoitukseen kuin ne on osoitettu tai on varoja käyttäessään olennaisesti rikkonut varojen käyttämistä koskevia säännöksiä tai varojen osoittamispäätöksessä asetettuja varojen käytön ehtoja.